

P. Ziolkosz

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 4 MARCA 1942r.

/ Popołudniowy /

I.

Dotyczące Polski.

BEIRUT po polsku, 3. III. godz. 20.30.

Pełny tekst przemówienia Prezydenta R.P. Wł. Raczkewicza na otwarciu Rady Narodowej.

Godz. 22.00. - W porcie Zatoki Perskiej Basra czynione są przygotowania do przyjęcia oddziałów polskich, mających przybyć z Rosji Sowieckiej.

KAIR po polsku, 3. III. godz. 17.00.

Odczytanie części przemówienia Prezydenta R.P. na otwarciu Rady Narodowej. Dalsza część przemówienia będzie nadana jutro.

TELERADIO po ukraińsku 3. III.

Godz. 17.15. - Na Wołyniu, Polesiu i Podolu w szybkim tempie rozwija się kooperacja ukraińska. Masłosojuż zakłada coraz gęstsza sieć mleczarni. Notowane są objawy wielkiego zainteresowania dla kooperacji w tych częściach kraju.

Spółka Ukraińskich Literatów we Lwowie nawiązała żywą łączność z Klubem Kultury i przeprowadziła wstępne prace organizacyjne. Powołano szereg komisji: wystaw, biblioteczną i odczytowo-imprezową. Do zarządu Spółki Ukraińskich Literatów weszli: Lewicki, Maksymiec, Zieliński. Spółka zamierza zapoznać swoich członków jak i społeczeństwo ukraińskie z kulturą zachodnią. Ponadto będą urządzane wieczory autorskie i specjalne imprezy dla zaznajomienia słuchaczy z dziełami niedawno zmarłych pisarzy ukraińskich, jak Łepki, Hrycko i inni. Specjalny wieczór poświęcony będzie działalności pisarskiej Chwiliwego. Spółka Ukraińskich Literatów zamierza założyć oddziały swoje w Kołomyżach, Tarnopolu i Stanisławowie.

Godz. 20.20. - W Równem ukazał się drugi numer czasopisma "Ukraińskij Chliborob".

Na Litwie zmarł wybitny grafik ukraiński Kassjan, który został tam wywieziony przez bolszewików.

Na Wołyniu przeprowadzono zbiórki na Czerwony Krzyż Ukraiński i jeńców ukraińskich.

We Lwowie odbywają się w każdą sobotę wieczory literackie Spółki Literatów Ukraińskich. Ostatnio czytał swoje utwory Egeniusz Lewicki.

W Łucku ukazała się stażaniem czasopisma "Wołyń" powieść Ułasa Samczuka. Treścią jest przeżycia narodu ukraińskiego podczas głodu na Ukrainie. Tytuł powieści "Do światła".

RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI po ukraińsku, 3. III. godz. 20.15.

Walka Ukraińców z Niemcami sięga niepamiętny czasów. Niemcy przyszli do Kijowa z Bolesławem I. w r. 1018, ale niedługo tam przebywali. W r. 1227, Niemcy najechali na Drohiczyn i zawiładnęli nim. Po stoczeniu z nimi licznych walk, Daniel Halicki usunął ich z ukraińskiej ziemi wołyńskiej. W r. 1635, Kozacy zdobyli Kudak, którego zadaniem było nie przepuszczać ludności ukraińskiej na Zaporozże. Załoga niemiecka Kudaku została wycięta w pień. Jeden z Niemców, który przeżył oblężenie w Kudaku, opowiadał, że Kozacy walczyli jak burza. W r. 1648, pod Żółtymi Wodami Kozacy wycięli 2 pułki niemieckiej piechoty. W roku następnym Maksym Krzywonos pod Starym Konstantynowem wyciął do nogi Niemców i powiedział pamiętne zdanie: nie będą mogli Niemcy zbierać swoich kości. W r. 1655, pod Annopolem wojska ukraińskie i rosyjskie zniszczyły niemieckie pułki zaciężne. Najlepiej dali o sobie znać Ukraińcy w r. 1918, zwłaszcza partyzant ukraiński Szczors.

II.

Z Najważniejszych spraw światowych.

WATYKAN po polsku, 3. III. godz. 19.15.

W Osserwatore Romano ukazał się artykuł pt: "Czego geografia nie mówi".

o Napoleonie?" Jest to historia stosunku Napoleona do Stolicy Apostolskiej. Napoleon niszczył wolność osobistą i wolność narodów, wprowadzał cenzurę, wydawał kłamliwe biuletyny wojenne, Europę zamienił w cmentarzysko, a drógi usiał rannymi żołnierzami. Do papieża odnosił się z lekceważeniem, nie widząc nikogo poza swoją osobą. Gdyby powrócił jako zwycięzca z wyprawy na Moskwę, kto wie jakie byłyby losy papieżstwa. Papież powrócił do Rzymu po zwycięstwie odniesionym nad Napoleonem przez niekatolickie mocarstwa. Był w tym widocznie palec Boży, gdyż historia jest nieubłagającym sędzią, a nad Stolicą Apostolską czuwa opieka Boska.

III.

O g ó l n e.

WEICHSELENDER po polsku, 3. III. godz. 15.01.

Tajemnica powodzeń japońskich w Birmie polega na tym, że Japończycy rozpoczęli atak od strony północnej, a nie od południowej, do czego Anglicy nie byli przygotowani. Przy zachowaniu najdalej idącej tajemnicy, Japończycy wybudowali przejście przez pasmo górskie, o którym rzeczoznawcy wojenni myśleli, że jest w ogóle nie do przebycia. Przejście to było budowane w niesłychanym pośpiechu i wśród warunków klimatycznych, bardzo trudnych do zniesienia. Anglicy, przygotowani do walk na południu, zupełnie stracili panowanie nad sytuacją w chwili ataku japońskiego od północy. Połączenie się wojsk japońskich z północy z wojskami z południa, od razu przesądziło bezapelacyjnie los kampanii o drogę burmańską i Burmę.

BELGRAD po ukraińsku, 3. III. godz. 16.45.

Reforma rolna na terenie Ukrainy i ziem okupowanych będzie miała wielkie znaczenie dla Europy wschodniej w ogóle, a dla Ukrainy w szczególności. Bolszewicy dążyli do rozbicia życia rodzinnego i do wtłoczenia wieśniaka w nędzę i ciemnotę. Obecna reforma rolna, wprowadzając indywidualne gospodarstwa pozwala ukraińskiemu rolnikowi powrócić do tradycji rodzinnych, tak głębokich na Ukrainie, a prawo posiadania nieograniczonej ilości inwentarza, podniesie stopę życiową tego rolnika i pozwoli mu na założenie większej rodziny.

RZYM po ukraińsku, 3. III. godz. 18.45.

Ostatni dekret stalinowski przeprowadził mobilizację wszystkich mężczyzn i kobiet do pracy w przemyśle. Dekret ten wskazuje na katastrofalny brak rąk roboczych w Związku Radzieckim.

W armii czerwonej kobiety walczą obok mężczyzn, zwłaszcza w artylerii lekkiej i lekkiej broni automatycznej. Wg. otrzymanych informacji kobiety-żołnierze, znęcają się w sposób niezwykle wyrafinowany nad wziętymi do niewoli żołnierzami niemieckimi. Wskazuje to na niezwykle zdziwienie komunistów, a próbką tego zdziwienia była *la Passionaria* w czasie wojny domowej hiszpańskiej. Jak wiadomo podcięła ona własnoręcznie gardło staremu duchownemu. Możemy sobie wyobrazić jak wyglądałaby Europa, gdyby spełniły się marzenia Anglików i wojska czerwone zagarnęły Europę wschodnią i środkową zgodnie z planem Stalin-Eden-Cripps.

RADIOSTACJA IM. T. SZEWCZENKI po polsku, 3. III. godz. 22.30.

Artykuł przewodniczącego Związkowej Akademii Nauk pt: "Niewypzerpane są źródła obrony kraju". Uczeń radziecki stosują nowe wynalazki i udoskonalają metody produkcji. Niedawno zastosowano nowy sposób przerobki rud manganowych, co ma wielkie znaczenie dla produkcji broni pancernej. Technicy wynajdują nowe rodzaje broni, chemicy - nowe środki wybuchowe, lekarze - nowe sposoby leczenia chorób itd.

Pogadanka Seweryna Sosnowskiego z cyklu "Reśursy gospodarcze Związku Radzieckiego", pt: "Przemysł węglowy". Węgiel jest podstawowym surowcem dla ciężkiego przemysłu, stąd jego znaczenie. W europejskiej części Związku Radzieckiego najbogatsze złoża węgla znajdują się w basenie donieckim, którego część została okupowana przez wojska faszystowskie. W części nieokupowanej produkcja nie była przerwana ani na chwilę. Obszar Donbasu jest stopniowo uwalniany od okupantów i w okręgu rostowskim uruchomiono już kilkanaście szybów. Innym ośrodkiem produkcji węgla w europejskiej części Związku Radzieckiego jest okręg moskiewski. Jednak węgiel jest tu znacznie gorszy i należy do gatunku węgla brunatnego. Po wypędzeniu okupantów ze Stalingorska przystąpiono do uruchomienia kopalń, które pracują obecnie pełną parą. Najważniejszy obecnie okręg węglowy znajduje się w obwodzie Nowosybirskim, w odległości 2 tys. klm. od dzia-

łań wojennych. W okręgach tym powstały nowe miasta i zbudowano nowe tory kolejowe. Ponadto znaleziono węgiel w Azji środkowej, Gruzji, na Kamczatce itp. Złoża węgla w Zw. Sowieckim są obliczane na miliardy ton tak, iż nie zabraknie węgla dla ciężkiego przemysłu.

IV.

Z ostatniej chwili.

GENERAL ELECTRIC /USA/ po angielsku, 4. III. godz. 14.00.

Bombowce amerykańskie zrzucały w pobliżu Jawy bomby bezpośrednio na dwa transportowce japońskie 8 i 10 tys. ton.

Na Nowej Gwincei wykonywane są przygotowania do przeprowadzenia zniszczenia wraz z atakiem japońskim.

Donoszą z Bandoeng, iż rząd Indyj Holenderskich ogłosił, iż w każdych okolicznościach pozostanie w kraju, zaś pogłoski o możliwości wyjazdu rządu powstały na tle podróży pewnych osób związanych ze sprawą prowadzenia wojny. Rząd ogłosił również iż zapasy żywności na Jawie nie są i nie będą zniszczone.

Donoszą z Melbourne iż rząd australijski opracował nowy plan kampanii na Pacyfiku, oparty na wynikach rozmów z gen. Bennettem. Plan ten po uzgodnieniu z Nową Zelandią, przedłożony będzie Londynowi i Waszyngtonowi.

Stany Zjednoczone wysyłają do Indyj Bryt. wielką misję wojskową w związku ze zwiększeniem dostaw.

Wg. ogłoszenia komisji morskiej nieprzyjacielskie łodzie podwodne zniszczyły 1/3 statków zbudowanych w ostatnich 9-ciu miesiącach.

Nelson zwrócił się do wszystkich zakładów przemysłowych pracujących na rzecz wojny o natychmiastowe zwiększenie produkcji o 25 % a to dla umożliwienia Zjednoczonym Narodom przejścia do ofensywy.

Wg. informacji pochodzących z kół dyplomatycznych oraz ogłoszonych przez Czerwony Krzyż, Japończycy na zajętych terytoriach w sposób dotkliwy prześladują katolików. Szereg osób umieszczono w obozach koncentracyjnych. Wikariusz Apostolski na wyspie Guan oraz 13-tu księży wywieziono do obozu koncentracyjnego w Kobe. Słynny uniwersytet św. Tomasza na Filipinach, zaś tań zamknięty zaś starożytny kościół Matki Boskiej Różancowej w Manilli zniszczony.

Z Norwegii Niemcy wywiezli 300 osób do obozów koncentracyjnych.

Handwritten text at the top of the page, including the name "Kolejowa" and a date "1918".

W sprawie...

Main body of handwritten text, containing several paragraphs of cursive script.